

Załącznik Nr 1
do Uchwały nr ..... , ... , ...
Rady Gminy Nadarzyn
z dnia..... r.

GMINA NADARZYN

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE NADARZYN
NA LATA 2025-2027**

SPIS TRESCI

I.	Wprowadzenie.....	s.2
II.	Podstawa prawna programu.....	s.3
III.	Diagnoza środowiska i problematyki w Gminie Nadarzyn.....	s.3
1.1.	Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkałych w Gminie Nadarzyn z podziałem na wiek w latach 2022-2024 (wg. kryterium wyszukiwania pobyt stały; stan na 31.12.2022; 31.12.2023; 31.12.2024).....	s.4
1.2.	Infrastruktura społeczna.....	s.5
1.3.	Opieka w żłobkach i przedszkolach w gminie Nadarzyn.....	s.5
1.4.	Wykres Głównie powody ubiegania się o pomoc.....	s.7
1.5.	Powody udzielenia pomocy i wsparcia	s.7
1.6.	Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia.....	s.8
1.7.	Osoby, którym przyznano świadczenie pieniężne.....	s.8
1.8.	Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie niepieniężne.....	s.8
1.9.	Usługi pomocy społecznej.....	s.8
2.0.	Asystent rodziny.....	s.10
2.1.	Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin – „ZA ŻYCIEM”.....	s.10
IV.	Realizatorzy programu.....	s.11
V.	Odbiorcy programu.....	s.12
VI.	Analiza SWOT.....	s.12
VII.	Założenia Programu.....	s.13
VIII.	Cele Programu.....	s.13
IX.	Osiąganie celów poprzez realizację zadań i działań.....	s.14
X.	Planowane rezultaty.....	s.18
XI.	Źródła finansowania.....	s.18
XII.	Monitoring i ewaluacja.....	s.18
XIII.	Podsumowanie.....	s.19

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nadarzyn na lata 2025-2027 jest strategicznym dokumentem opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku oraz wsparcia osób samotnych i starszych pozostających w trudnej sytuacji życiowej.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka.

Podmiotem realizującym ten cel na poziomie gminy Nadarzyn jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nadarzynie we współpracy z samorządem. Jednym z podstawowych zadań ośrodków pomocy społecznej jest bezpośrednie organizowanie i wykonywanie działań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie ich potrzeb, bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej, usługowej oraz w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Niniejszy Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Nadarzyn od 2013.

Głównym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest kontynuacja tworzenia spójnego systemu wsparcia sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin z gminy Nadarzyn, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko przebywa poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej i wychowawczej. Planowane działania w programie, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji, będą miały charakter: profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny.

Program koresponduje ściśle ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nadarzyn na lata 2021 -2027”.

Interdyscyplinarną pomoc rodzinom przeżywającym kryzys świadczą lokalne służby społeczne oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny, z zachowaniem zasady wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
4. Ustawa o pomocy społecznej.
5. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
6. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
7. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.
8. Ustawa o samorządzie gminnym.
9. Ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.
10. Ustawa o świadczeniach rodzinnych.
11. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
12. Ustawa – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

1. opracowanie i realizacja 3 –letnich programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki na dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
  - a) zatrudnienia i podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonej przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMATYKI W GMINIE NADARZYN

1.1. Diagnoza została oparta na podstawie badań przeprowadzonych na potrzeby Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nadarzyn na lata 2021-2027 przyjętej Uchwałą Rady Gminy XXXIV.462.2021 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania

Problemów Społecznych Gminy Nadarzyn na lata 2021-2027 oraz danych otrzymanych z poszczególnych referatów Urzędu Gminy Nadarzyn, Gminnego Zespołu Oświatowego, Przedsiębiorstwa Komunalnego w Nadarzynie i sekcji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nadarzynie.

Poniższa tabela pokazuje liczbę mieszkańców Gminy Nadarzyn na przekroju lat 2022 – 2024.

Tabela: Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkałych w Gminie Nadarzyn z podziałem na wiek w latach 2022-2024 (wg. kryterium wyszukiwania pobyt stały; stan na 31.12.2022; 31.12.2023; 31.12.2024).

Kobiety	Liczba 2022	Liczba 2023	Liczba 2024		Mężczyźni	Liczba 2022	Liczba 2023	Liczba 2024
Wiek 0-17	1742	1782	1859		Wiek 0-17	1823	1915	2008
Wiek 18-59	4265	4460	4617		Wiek 18-64	4391	4533	4655
Wiek 60 lat i więcej	1475	4346	1600		Wiek 65 lat i więcej	795	846	916
Ogółem kobiety	7482	7789	8076		Ogółem mężczyźni	7009	7294	7579

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane uzyskane z Urzędu Stanu Cywilnego w Nadarzynie

Jak wynika z tabeli nr 1 ogólna liczba kobiet zamieszkałych na przestrzeni lat 2022-2024 jest wyższa od ogólnej liczby mężczyzn:

- w roku 2022 kobiet zamieszkałych na terenie gminy Nadarzyn jest więcej o 473 od ogólnej liczby mężczyzn,
- w roku 2023 kobiet zamieszkałych na terenie gminy Nadarzyn jest więcej o 495 od ogólnej liczby mężczyzn,
- w roku 2024 kobiet zamieszkałych na terenie gminy Nadarzyn jest więcej o 497 od ogólnej liczby mężczyzn.

W porównaniu do lat 2019-2021 można zauważyć, że różnica ta uległa nieznacznemu zmniejszeniu.

Natomiast w poszczególnych przedziałach wiekowych sytuacja przedstawia się następująco:

- 1) od 0 do 17 lat (tj. w roku 2022 – 81 osób, w roku 2023 – 133 osoby, w roku 2024 -149 osób). W tej kategorii wiekowej jest więcej mężczyzn niż kobiet. Ta tendencja utrzymuje się tak jak w latach 2019-2021. Natomiast różnica znacznie się powiększyła z kilkunastu do kilkadziesiątu osób.

- 2) 18- 60 lat (K) i 18-65 (M) Liczba kobiet i mężczyzn w wieku aktywności zawodowej nieznacznie się różni (liczba mężczyzn jest większa o: 126 w roku 2022; 73 w roku 2023; 38 w roku 2024, od liczby kobiet). Można stanowczo stwierdzić, że różnica w liczbie mężczyzn i kobiet się zaciera.
- 3) wiek 60 lat (K) i więcej wiek 65 lat (M) i więcej (tj. w roku 2022 -473 osób, w roku 2023 – 495 osób , w roku 2024 – 497 osób). W tej kategorii wiekowej jest więcej kobiet niż mężczyzn. Różnica w liczbie między płciami także uległa znacznemu zmniejszeniu w porównaniu do danych z lat 2019-2021.

1.2. Tabela: Infrastruktura społeczna

	2022	2023	2024
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	76	76	77
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów	15	10	10
Liczba mieszkań socjalnych	1	1	1
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	0	0	0
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane uzyskane z Przedsiębiorstwa Komunalnego w Nadarzynie

Dokonując analizy danych z tabeli nr 2 uzyskano informację, że gmina Nadarzyn jest w posiadaniu 77 mieszkań komunalnych i 1 mieszkania socjalnego. Oznacza to wzrost liczby mieszkań komunalnych o 6, w porównaniu z danymi z roku 2021. Zauważa się także znacznie zmniejszenie liczby złożonych wniosków na mieszkanie komunalne z zasobów gminy. Od 2021 liczba ta zmniejszyła się aż o 14. Pozytywnym aspektem jest fakt, że wśród mieszkańców nie ma osób zainteresowanych mieszkaniem socjalnym.

1.3. Tabela: Opieka w żłobkach i przedszkolach w gminie Nadarzyn

	2022 stan na 31.12.2022 r.	2023 stan na 31.12.2023 r.	2024 stan na 31.12.2024 r.
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolu).	- 4 żłobki: • 1 publiczny, • 3 niepubliczne - 2 opiekunów dziennych	- 5 żłobków: • 1 publiczny, • 4 niepubliczne - 1 opiekun dzienny	- 5 żłobków: • 1 publiczny • 4 niepubliczne
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolu).	1 gminny żłobek – 90 opiekuni dzienni - 13 żłobki niepubliczne - 77	1 gminny żłobek – 90 opiekun dzienny - 8 żłobki niepubliczne -77	1 gminny żłobek – 90 żłobki niepubliczne - 101

Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolu).	59*	29*	25*
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach).	• 3 publiczne przedszkola (PP Wolica, PP Nadarzyn, PP Młochów) • 2 publiczne przedszkola w zespołach szkolno - przedszkolnych (ZSP Rusiec, ZSP Młochów) • 2 oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (SP Kostowiec, SP Wola Krakowiańska)	• 3 publiczne przedszkola (PP Wolica, PP Nadarzyn, PP Młochów) • 2 publiczne przedszkola w zespołach szkolno - przedszkolnych (ZSP Rusiec, ZSP Młochów) • 2 oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (SP Kostowiec, SP Wola Krakowiańska)	• 3 publiczne przedszkola (PP Wolica, PP Nadarzyn, PP Młochów) • 2 publiczne przedszkola w zespołach szkolno - przedszkolnych (ZSP Rusiec, ZSP Młochów) • 2 oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (SP Kostowiec, SP Wola Krakowiańska)
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach).	PP Nadarzyn – 125 PP Wolica – 50 PP Młochów - 75 PP Młochów w ZSP Młochów - 50 PP Rusiec w ZSP Rusiec – 150 Oddziały: - SP Wola Krakowiańska – 18 - SP Kostowiec – 20	PP Nadarzyn – 125 PP Wolica – 150 PP Młochów - 75 PP Młochów w ZSP Młochów - 50 PP Rusiec w ZSP Rusiec – 150 Oddziały: - SP Wola Krakowiańska – 18 - SP Kostowiec - 20	PP Nadarzyn – 125 PP Wolica – 150 PP Młochów - 75 PP Młochów w ZSP Młochów - 50 PP Rusiec w ZSP Rusiec – 150 Oddziały: - SP Wola Krakowiańska – 18 - SP Kostowiec - 20
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolach wg złożonych wniosków	0**	0**	0**
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży	n/d	n/d	n/d

Tabela opracowana przez Gminny Zespół Oświatowy

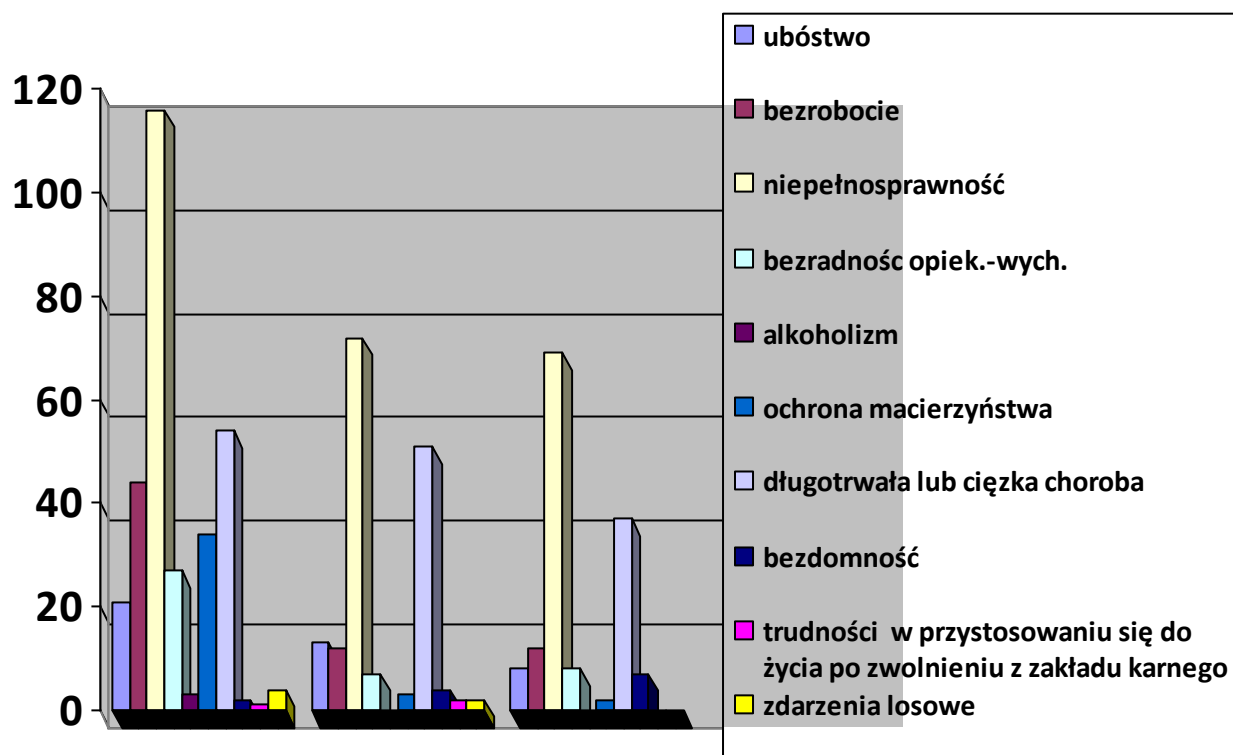
* dot. publicznego żłobka

** dla dzieci biorących udział w rekrutacji, które niezakwalifikowany się do publicznych placówek, zostało wskazane miejsce realizacji wychowania przedszkolnego przez Wójta Gminy Nadarzyn na podstawie art. 31 ust. 10 i 11 ustawy - Prawo Oświatowe, do przedszkola niepublicznego wyłonionego w konkursie.

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury szkół i placówek oświatowych jest jednym z kluczowych elementów rozwoju gminy Nadarzyn i bez wątpienia znacznym wsparciem dla rodzin. Posiadanie w zasobach gminy gminnego żłobka jest pozytywnym aspektem. Z powyższych danych wynika, że w zasobach gminy, według stanu na dzień 31 grudnia 2024r., jest 588 miejsc w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach publicznych. W porównaniu do roku 2021 liczba miejsc wzrosła o 125. Według złożonych wniosków miejsca przyznano wszystkim dzieciom.

1.4.

Wykres 1. Główne powody ubiegania się rodzin o pomoc z GOPS

1.5. Tabela: Powody udzielenia pomocy i wsparcia

	2022	2023	2024
ubóstwo	21	13	8
bezrobocie	44	12	12
niepełnosprawność	116	72	69
bezradność opiek.- wychowawcza	27	7	8
alkoholizm	3	0	0
ochrona macierzyństwa	34	3	2
długotrwała lub ciężka choroba	54	51	37
bezdomność	2	4	7
trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	2	0
zdarzenia losowe	4	2	0
Razem	306	166	143

Źródło: Opracowanie własne

Analizując powyższą tabelę dostrzegamy spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Duża liczba rodzin korzysta z pomocy udzielonej z powodu niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby. Tendencja spadkowa dotycząca osób korzystających z pomocy społecznej jest zjawiskiem pozytywnym, wskazującym na skuteczne oddziaływanie wszystkich współpracujących instytucji w zakresie pomocy rodzinie.

1.6. Tabela: Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia

Rok	2022	2023	2024
Liczba rodzin	128	122	143
Liczba osób w rodzinach	218	205	190

Źródło: Opracowanie własne

1.7. Tabela: Osoby, którym przyznano świadczenie pieniężne

Rok	2022	2023	2024
Liczba osób	231	205	108

Źródło: Opracowanie własne

1.8. Tabela: Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie niepieniężne

Rok	2022	2023	2024
Liczba rodzin	57	57	43
Liczba osób w rodzinach	100	95	63

Źródło: Opracowanie własne

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że zauważalna jest tendencja spadkowa w liczbie udzielanych świadczeń pieniężnych, niepieniężnych oraz ogólnej pomocy i wsparcia.

1.9. Usługi pomocy społecznej

Usługi pomocy społecznej to w szczególności usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, poradnictwo specjalistyczne, praca socjalna. Taką formą pomocy może być objęta osoba samotna, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze to m.in. pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieka higieniczna, zalecona przez lekarza pielęgnacja jak również w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Ośrodek pomocy społecznej przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

Tabela: Usługi opiekuńcze ogółem

Rok	2022	2023	2024
Liczba osób	20	23	22
Liczba świadczeń	3122	3311	2220

Źródło: Opracowanie własne

Tabela: Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Rok	2022	2023	2024
Liczba osób	0	0	0
Liczba świadczeń	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Tabela: Praca socjalna

Rok	2022	2023	2024
Liczba rodzin	79	86	70
Liczba osób w rodzinach	131	148	117

Źródło: Opracowanie własne

Przyglądając się powyższym można dojść do wniosku, że zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze i prace socjalną utrzymują się na porównywalnym poziomie, z niewielkim wzrostem w roku 2023. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2022-2024 nie odnotował potrzeby świadczenia specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Warto jednak zauważyć, że zapotrzebowanie na usługi świadczone przez specjalistów przyjmujących w Punkcie konsultacyjnym przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nadarzynie z roku na rok rosną i są dostosowywane do aktualnych potrzeb lokalnej społeczności.

2. Asystent rodziny

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą otrzymać wsparcie od gminy w postaci asystenta rodziny.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę jest uzależniona od stopnia trudności zadań jednak nie może przekroczyć 15. Praca asystenta nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie tej samej gminy.

Uprawnienia do wsparcia przez asystenta rodziny przyznaje także ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W związku z powyższym w GOPS zatrudniony jest jeden asystent rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną, pomocy w opiece i wychowaniu dzieci, za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale. Tą formą pomocy w roku 2023 objętych było 6 rodzin, w 2024 roku 4 rodziny.

2.1. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin – „ZA ŻYCIEM”

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” weszła w życie z początkiem 2017 roku. Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny. Ustawa ta oprócz jednorazowego świadczenia przewiduje także odpowiednie wsparcie w trakcie ciąży i porodu, opiekę psychologiczną, poradnictwo dotyczące realizacji indywidualnych potrzeb rodzin (koordynowane przez asystenta rodziny), opiekę paliatywną i hospicyjną poza kolejnością. Program Wspierania Rodziny w Gminie Nadarzynie będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej, dlatego też do dalszej analizy uwzględniono rodziny pełne i niepełne z dziećmi.

Tabela: Typy rodzin – rodziny pełne korzystające z pomocy GOPS w Nadarzynie

LP	Rodziny pełne	2022	2023	2024
1.	Małżeństwa z jednym dzieckiem	6	5	5
2.	Małżeństwa z dwojgiem dzieci	7	6	6
3.	Małżeństwa z trojgiem dzieci	1	4	4
4.	Małżeństwa z 4-giem i więcej dzieci	1	2	2
5.	Małżeństwo bez dzieci	104	109	97
	Razem	121	126	114

Źródło : Opracowanie własne

Powyższa tabela wskazuje rodziny pełne z dziećmi, które ubiegały się o wsparcie GOPS w latach tj. 2022-2024. Zauważalny jest nieznaczny wzrost zapotrzebowania na wsparcie u rodzin z trojgiem i więcej dzieci.

Tabela: Typy rodzin – rodziny niepełne korzystające z pomocy GOPS w Nadarzynie

Lp.	Rodziny niepełne	2022	2023	2024
1.	Rodzic z jednym dzieckiem	3	0	2
2.	Rodzic z dwojgiem dzieci	9	6	4
3.	Rodzic z trojgiem dzieci	0	0	0
4.	Rodzic z 4-giem dzieci	0	0	0
	Razem	12	6	6

Źródło : Opracowanie własne

Jak wynika z powyższych danych na przestrzeni lat 2023-2024 liczba rodzin niepełnych, ubiegających się o wsparcie GOPS utrzymuje się na tym samym poziomie, jednak jest o połowę niższa w porównaniu do danych z roku 2022.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nadarzynie przy współpracy z instytucjami realizującymi działania na rzecz dziecka i rodziny z Gminy Nadarzyn.

Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w gminie Nadarzyn realizują podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Przy realizacji Programu będą współpracować:

a. podmioty publiczne:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 2) właściwe wydziały i stanowiska Urzędu Gminy;
- 3) Gminny Zespół Oświatowy;
- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 5) Zespół Interdyscyplinarny;
- 6) placówki oświatowe gminy Nadarzyn;
- 7) gminny żłobek;
- 8) Centrum Medyczne w Nadarzynie.

V. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Nadarzyn, przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej oraz rodziny, osoby samotne i starsze, które z uwagi na wiek i choroby pozostają w trudnej sytuacji życiowej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece i wychowywaniu dzieci, wymaga kompleksowego wsparcia dla dobra dzieci i wszystkich jej członków.

VI. ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
• Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wraz z diagnozą problemów społecznych. • Powołany Zespół Interdyscyplinarny . • Działalność profilaktyczna i edukacyjna Pełnomocnika wójta ds. uzależnień, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówek oświatowych. • Baza instytucji gminnych wspierających rodzinę . • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty. • Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny. • Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży. • Dobrze rozwinięta baza obiektów sportowych. • Zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych organizacji pozarządowych działających na terenie gmin.	• Bierna postawa członków rodziny wobec występujących problemów, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie. • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych. • Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów. • Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie pieczy zastępczej. • Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów.

Szanse	Zagrożenia
• Rozszerzenie stanowiska asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. • Rozwój wolontariatu. • Edukacja rodziców. • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. • Realizacja rządowych programów i możliwość i pozyskiwania funduszy unijnych. • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym	• Nieprzewidziane zdarzenia losowe, • Zmiany demograficzne, • Zanik więzi i tradycji rodzinnych, • Wzrost kosztów utrzymania rodzin. • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży. • Konsumpcjonizm, narastająca przemoc. • Uzależnienie członków rodziny od środków psychoaktywnych, uzależnienia behawioralne

VII. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Nadarzyn na lata 2025 - 2027 jest zgodny z założeniami zawartymi w dokumencie strategicznym tj. Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nadarzyn na lata 2021-2027.

Misją samorządu gminy Nadarzyn jest wzmocnianie rodzin oraz dążenie do integracji społecznej poprzez stworzenie mieszkańcom możliwości rozwoju oraz przeciwdziałanie różnym formom wykluczenia społecznego i wspieranie grup marginalizowanych.

VIII. CELE PROGRAMU

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zadania, które należy podejmować na rzecz rodzin z trudnościami funkcjonowania. Wiele z nich jest już realizowanych w ramach działań instytucji i podmiotów funkcjonujących w gminie i mających kontakt z rodzinami.

Dlatego też w niniejszym Programie wskazuje się ponownie na potrzebę ich rozwoju i wzmocnienia.

Działania w zakresie wspierania rodziny dotyczyć będą, zatem następujących obszarów:

- 1) zmniejszanie skali zjawisk zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny: ubóstwo, bezrobocie, deficyty w obszarze prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, przemoc domowa, brak lub niewystarczające kompetencje rodzicielskie.
- 2) wsparcie rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej;
- 3) podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- 4) koordynacja działań różnych instytucji działających z dysfunkcyjnymi rodzinami.

1.1. Cel główny:

Rozwijanie systemu wsparcia sprzyjającemu prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin z gminy Nadarzyn, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo– wychowawczych.

1.2. Cele szczegółowe:

- 1) Zapewnienie rodzinom potrzebującym, stabilizacji bytowej i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
- 2) Rozwijanie zdolności opiekuńczo-wychowawczych rodzin.
- 3) Zapobieganie i przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie oraz pomoc dla osób i rodzin z problemami uzależnień, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci.
- 4) Promowanie pozytywnego modelu rodziny.

IX. OSIĄGANIE CELÓW POPRZECZ REALIZACJĘ ZADAŃ I DZIAŁAŃ

Cel szczegółowy	Zadania do realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji zadania
Zapewnienie rodzinom stabilizacji bytowej i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.	Udzielanie rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, opiekuńczych.	GOPS	-liczba rodzin objętych pomocą, -liczba udzielonych świadczeń z pomocy społecznej, rodzinnych, opiekuńczych
	Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.	GOPS	-liczba rodzin, dzieci oraz osób dorosłych korzystających z posiłków
	Zapewnienie warunków mieszkaniowych w ramach posiadanych zasobów.	GOPS, wójt gminy	-liczba rodzin, którym zapewniono mieszkanie z zasobów gminnych
	Praca z rodziną poprzez prowadzenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny.	GOPS	- liczba rodzin, objętych pomocą pracownika socjalnego, - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
	Podejmowanie działań w zakresie aktywności społeczno-zawodowej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym celem umożliwienia podjęcia zatrudnienia	GOPS	- liczba działań, - liczba osób objętymi działaniami

	Opieka nad dzieckiem do lat 3- miejsca w żłobkach	GZO	-liczba żłobków, -liczba dzieci objętych opieką do lat 3
	Zapewnienie opieki i wychowania dla dzieci poprzez zajęcia w placówce wsparcia dziennego „Ognisko Tęcza”.	GOPS	-liczba dzieci objętych opieką PWD „Ognisko Tęcza” GOPS w Nadarzynie
	Zapewnienie rodzinom oraz osobom samotnie wychowującym dzieci szerszego dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego, psychologicznego, pedagogicznego i prawnego.	GOPS GKRPA GZO	-liczba rodzin objęta wsparciem, -liczba udzielonych porad psychologicznych, pedagogicznych, prawnych,
	Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego wspierającego osoby i rodziny opiekujące się osobami niepełnosprawnymi.	GOPS Punkt konsultacyjny	-liczba udzielonych porad specjalistycznych, -liczba osób którym udzielono porad
	Zapewnienie wsparcia w ramach rządowego programu „Opieka wytnieniowa”.	GOPS	-liczba usług opieki wytnieniowej, - liczba osób objętych opieką wytnieniową
	Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem dla osób starszych w Dziennym Domu Opieki Medycznej w gminie Nadarzyn.	Centrum Medyczne w Nadarzynie	-liczba osób korzystających z opieki w Dziennym Domu Opieki Medycznej
Rozwijanie zdolności opiekuńczo-wychowawczych rodzin.	Prowadzenie wśród rodzin działań edukacyjnych w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,	GOPS Urząd Gminy w Nadarzynie, Pełnomocnik Wójta ds. uzależnień GKRPA, placówki	- liczba działań edukacyjnych, - liczba uczestników

	umiejętności przezwycięzania sytuacji kryzysowych.	oświatowe	
	Zatrudnianie asystenta rodziny oraz, w razie potrzeby, ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.	GOPS	-liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny -liczba zatrudnionych asystentów rodziny -liczba rodzin wspierających
	Działania Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin, w których wystąpiło zjawisko przemocy.	Zespół Interdyscyplina rny GOPS	-liczba założonych procedur Niebieskie Karty
Zapobieganie i przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej oraz pomoc dla osób i rodzin z problemami uzależnień, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci	Prowadzenie akcji profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży, mających na celu zachęcenie do aktywnego spędzania wolnego czasu w celu odwrócenia uwagi od nadmiernego spędzania czasu przed komputerem.	GOPS, placówki oświatowe Pełnomocnik Wójta ds. uzależnień	- liczba akcji - liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi w ww. zakresie
	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.	GOPS	- liczba ulotek, - liczba informacji medialnych i innych dot. profilaktycznej informacji
	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	GOPS GKRPA	- liczba terapeutów świadczących pomoc, - liczba osób uzależnionych, które skorzystały z pomocy
	Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz zjawiskiem przemocy.	GOPS GKRPA Zespół Interdyscyplinarny	- liczba rodzin objętych pomocą, - liczba porad, - liczba interwencji
	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	GOPS GKRPA Grupa AA	- liczba osób korzystających z pomocy

	Monitorowanie zjawiska krzywdzenia dzieci i młodzieży.	GOPS Zespół Interdyscyplinarny placówki oświatowe	- liczba monitorowanych rodzin
	Gromadzenie i udostępnianie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy oraz poza nią.	Urząd Gminy w Nadarzynie, Pełnomocnik Wójta ds. uzależnień GKRPA	- liczba ulotek, - liczba informacji, na stronach internetowych, w „Wiadomościach Nadarzyńskich”
	Wzmacnianie i rozwijanie umiejętności osób świadczących pomoc w obszarze wspierania rodziny – szkolenia.	GOPS	- liczba szkoleń, - liczba uczestników szkoleń
Promowanie pozytywnego modelu rodziny	Podjęmowanie przez placówki działań mających na celu kształtowanie właściwego zachowania nawyków i postaw życiowych dzieci i młodzieży.	placówki oświatowe , PWD „Ognisko Tęcza” GOPS	- liczba działań, - liczba objętych dzieci
	Organizowanie wydarzeń integracyjnych i kulturalnych, festynów, pikników rodzinnych, spektakli, wycieczek i innych działań mających na celu promowanie wartości rodziny, integrację rodzin oraz mieszkańców gminy.	GOPS, Urząd Gminy, placówki oświatowe	- liczba wydarzeń, - liczba uczestników
	Prowadzenie wśród rodzin działań edukacyjnych w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, umiejętności przewidywania sytuacji kryzysowych przez pracowników GOPS, placówki oświatowe, asystentów rodziny.	GOPS Urząd Gminy w Nadarzynie, Pełnomocnik Wójta ds. uzależnień GKRPA placówki oświatowe	- liczba działań edukacyjnych, - liczba rodzin objętych działaniami
	Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych w formie informacji medialnych, kampanii, akcji informacyjnych itp.	Rada Gminy, Urząd Gminy GOPS, placówki oświatowe	- liczba informacji medialnych, - liczba kampanii informacyjnych

X. PLANOWANE REZULTATY

1. Zminimalizowanie problemów opiekuńczo - wychowawczych i powstawania sytuacji kryzysowych występujących w rodzinach.
2. Wzmocnienie relacji i więzi rodzinnych oraz poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
3. Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Wzrost umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców.
5. Poprawa komunikacji w rodzinie.
6. Nabycie przez rodziny umiejętności określania i pełnienia swoich ról społecznych.
7. Ograniczenie niedostosowania i wykluczenia społecznego wśród dorosłych, dzieci i młodzieży.
8. Zwiększenie liczby dzieci powracających z rodzinnej pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo – wychowawczych.
9. Nabycie przez rodziny umiejętności korzystania z instytucjonalnych, jak i oferowanych przez organizacje pozarządowe, form wsparcia i pomocy.
10. Poprawa bezpieczeństwa rodzin, dzieci i młodzieży.
11. Stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodzin i dziecka poprzez rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w gminie Nadarzyn są środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację ustawowych i statutowych zadań oraz środki pozyskane na zadania związane z realizacją programu w formie: dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów: wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, dla rodzin wielodzietnych, osób samotnych i innych; środków unijnych.

Zapisy zawarte w Programie będą realizowane w ramach przyjętych zadań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

XII. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora Programu tj. GOPS w Nadarzynie oraz dokonaniu analizy zebranych informacji w celu oceniania czy Program osiąga założone cele.

Monitoring realizacji programu będzie prowadzony na podstawie wskaźników realizacji działań i zadań określonych w programie. W oparciu o zebrane dane będą formułowane wnioski i rekomendacje istotne dla dalszej realizacji programu.

Zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.

Celem ewaluacji będzie ocena, na ile udało się osiągnąć założone cele, na ile działania przyniosły oczekiwane efekty. Stanović będzie określenie wartości programu w odniesieniu do wybranych kryteriów, a zwłaszcza kryteriów: trafności, skuteczności, użyteczności i trwałości. Uzyskane wnioski będą wykorzystane przy planowaniu kolejnych działań lub znajdą swoje odzwierciedlenie w opracowaniu programu na kolejne lata.

Metody gromadzenia danych mogą obejmować: analizę dokumentów, badanie użytkowników/beneficjentów, wywiady z kluczowymi informatorami, metody uczestniczące: spotkania, dyskusje, itp.

XIII. PODSUMOWANIE

Przedstawione w Programie działania mają charakter interdyscyplinarny, wspierający rodziny, mający wzmocnić ich zasoby i kompetencje w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Działania te mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej.

Osiągnięcie tego celu będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji powołanych do wspierania rodziny podmiotów, przy współpracy i współdziałaniu ze strony rodzin, gdyż osiągnięcie zakładanych celów w znacznej mierze jest zależne od członków rodzin, ich motywacji do zmiany sytuacji i przezwyciężenia trudności.

Niniejszy dokument opracowały:

1. Krystyna Masłowska – dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nadarzynie
2. Agata Sierputowska – zastępcza dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nadarzynie
3. Izabela Bogusiewicz- główny specjalista w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nadarzynie